

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Tussentijds kwaliteitsonderzoek bij

Basisschool De Ster

Plaats : Amsterdam Zuidoost
BRIN-nummer : 20TP
Onderzoeksnummer : 122163
Datum schoolbezoek : 28 maart 2011
Rapport vastgesteld te Utrecht op 22 april 2011

Inhoud

- 1 Inleiding 5
- 2 Bevindingen 7
- 3 Toezichtarrangement 11

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 28 maart 2011 een tussentijds kwaliteitsonderzoek (tko) uitgevoerd op basisschool De Ster naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het onderzoek naar de kwaliteitsverbetering dat is uitgevoerd op 27 mei 2010 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten, het onderwijsleerproces en de naleving van wettelijke vereisten op basisschool De Ster. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 8 september 2010. De kwaliteit van het onderwijs is toen niet langer als zeer zwak maar als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar geïntensiveerd toezicht voortgezet. In het kader hiervan voert de inspectie nu een tussentijds onderzoek uit om na te gaan in hoeverre de in het toezichtplan opgenomen tekortkomingen zijn opgeheven en aan de afspraken is voldaan.

Toezichthistorie

Op 27 mei 2010 heeft de inspectie op basisschool De Ster een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering (OKV) uitgevoerd. Dit onderzoek was de afsluiting van het traject van geïntensiveerd toezicht dat de inspectie was gestart nadat zij de school in januari 2008 als zeer zwak had beoordeeld. Het OKV wees uit dat de voorwaarden om tot verbetering te komen beter waren dan voorheen. Maar de kwaliteit was nog niet in voldoende mate verbeterd op essentiële aspecten als leerlingenzorg, kwaliteitszorg en het aanbod Nederlandse taal. Daarbij kwam dat de opbrengsten grote risico's lieten zien. De eindopbrengsten waren slechts in één van de drie schooljaren voldoende en de tussenopbrengsten waren onvoldoende. De inspectie beoordeelde de kwaliteit van het onderwijs niet meer als zeer zwak maar als zwak. Het traject van geïntensiveerd toezicht werd voortgezet en de inspectie heeft prestatieafspraken vastgelegd in een toezichtplan.

Onderzoeksopzet

De onderzoeksopzet is gebaseerd op de afspraken die in het toezichtplan zijn opgenomen. Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie en op de school aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij de inspectie gesprekken heeft gevoerd met de directie en de intern begeleider.
- Een eindgesprek met de directie en de intern begeleider, na afloop van het schoolbezoek.
- Een afzonderlijk gesprek met een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag om deze op de hoogte stellen van de bevindingen van het tussentijds kwaliteitsonderzoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, (voorwaarden voor) kwaliteitszorg en zorg. Daarnaast heeft de inspectie onderzoek gedaan naar één onderdeel van de wettelijke vereisten.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2009 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 Bevindingen

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2009. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2009 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

[richtlijn auteur: kies onderstaande optie indien van toepassing]

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften waaraan de school niet voldeed tijdens het eerdere kwaliteitsonderzoek. Of de school nu wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		●			

Kwaliteitsaspect 8 Zorg	1	2	3	4
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg	1	2	3	4
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 10 Voorwaarden voor kwaliteitszorg	1	2	3	4
10.1 De schoolleiding stuurt de schoolontwikkeling inclusief de kwaliteitszorg aan.			●	
10.2 De schoolontwikkeling is verbonden met de visie op onderwijs, zoals geformuleerd in het schoolplan.		●		

Naleving wet- en regelgeving	ja	nee
NT2a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO)		●
NT2b In het schoolplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 12 WPO).		●

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De Ster laat op bijna alle onderzochte indicatoren vooruitgang zien. Dit betekent dat met name in de voorwaardelijke sfeer zaken ten goede zijn veranderd. De intern begeleider bewaakt de stappen in de zorgcyclus en de kwaliteit van de handelingsplannen. De directie heeft grip op het veranderproces en vormt zichzelf steeds meer een oordeel over de sterke en zwakke kanten van de school. Hierbij gebruikt de school nadrukkelijk de evaluatie van de opbrengsten. Ondanks alle inspanningen van de school is het niveau van de opbrengsten echter niet verbeterd: de tussenopbrengsten zijn weer onvoldoende en ook de eindopbrengsten van 2011 laten geen gunstig resultaat zien. Daarmee lijken de veranderingen nog te weinig door te werken op de werkvloer.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

De eindopbrengsten van de school zijn net voldoende omdat de opbrengsten van 2008 en 2009 voldoende zijn. De eindopbrengsten van 2010 zijn echter onvoldoende. De resultaten van de Cito-eindtoets 2011 kan de inspectie niet beoordelen omdat zij hiervoor nog geen normering heeft, maar deze zijn zonder meer zwak te noemen.

De tussenopbrengsten geven weinig reden tot hoop op hogere eindopbrengsten in de nabije toekomst. Op vier van de vijf meetmomenten liggen deze namelijk onder de ondergrens van de inspectie. Alleen technisch lezen in groep 4 is voldoende. Verder kan worden gesteld dat de resultaten voor begrijpend lezen en rekenen en wiskunde in alle groepen onvoldoende zijn, een uitzondering daargelaten.

De school is zeer teleurgesteld en ook enigszins verrast over het lage niveau van de tussenopbrengsten. De afgelopen periode heeft de school namelijk gewerkt aan de hand van 'reparatieplannen' in de bovenbouw om kennishiaten weg te nemen. Bovendien is de onderwijstijd voor de basisvaardigheden fors uitgebreid. Ook heeft de directie besloten om de invoering van de groepsplannen uit te stellen en meer tijd te nemen om de instructievaardigheden van de leraren te vergroten. Dit proces wordt begeleid door een externe instantie. Met name de onvoldoende resultaten voor rekenen en wiskunde laten zich niet direct verklaren. De school investeert al bijna twee jaar in een verbetering van het rekenonderwijs (didactiek, aanbod, zorg) maar lijkt hier de vruchten niet van te kunnen plukken.

De school heeft een uitgebreide analyse gemaakt van de tussenopbrengsten om te bepalen waar de uitval het grootst is en welke maatregelen nodig zijn. Omdat de school niet voor alle resultaten een verklaring kan vinden, is het ook moeilijk om effectieve interventies te vinden. De inspectie merkt hierbij twee zaken op:

- De verbeterde aansturing van de ontwikkelingen heeft niet noodzakelijkerwijs tot gevolg dat de leraren hun handelingsrepertoire vergroten. De inspectie heeft bij dit tussentijds kwaliteitsonderzoek het didactisch handelen van de leraren niet beoordeeld. Hoewel de directie, de intern begeleider en de taalcoördinator met regelmaat klassenbezoeken afleggen, lijkt het verstandig om samen met de externe begeleidende instantie te bepalen of zij het didactisch handelen voldoende kritisch beoordelen. Wellicht is het ook nodig om onaangekondigde lesobservaties uit te voeren om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de schoolbrede kwaliteit maar ook van individuele verschillen. De directie kan vervolgens specifieke begeleiding verzorgen voor individuele leraren.

- De school heeft altijd te maken met een substantiële tussentijdse in- en uitstroom. Het aantal leerlingen dat een bijna volledige schoolperiode op De Ster heeft doorgebracht is gering. Om te bepalen of het verbeterproces van de afgelopen jaren daadwerkelijk effect heeft op de prestaties van de leerlingen, doet de school er goed aan de ontwikkeling van cohorten te volgen die minimaal vier aaneengesloten jaren op De Ster zitten. Op basis van de leerrendementgrafieken van deze cohorten kan de school meer inzicht krijgen of de verbeteringen in de afgelopen jaren hebben bijgedragen aan een hoger leerrendement.

De inspectie beoordeelt indicator 10.2 als onvoldoende. De school heeft wel in gezamenlijke bijeenkomsten haar visie bepaald en deze zal ook deel uitmaken van het nieuwe schoolplan. Het nieuwe schoolplan, waarin de school ook beschrijft hoe zij de visie wil verwezenlijken, is echter nog niet gereed.

3 Toezichtarrangement

Kwaliteit

De kwaliteit van het onderwijs is op de onderzochte indicatoren voldoende verbeterd. Maar deze verbeteringen hebben niet geleid tot voldoende tussenopbrengsten. Het ligt niet zonder meer voor de hand dat de school de opbrengsten op tijd - het afsluitend OKV staat gepland voor het najaar van 2011 - op niveau weet te krijgen. De inspectie voert daarom een extra voortgangsgesprek uit voor de zomervakantie waarin zij opnieuw de toetsresultaten uit het leerlingvolgsysteem bekijkt en waarin ook aandacht zal zijn voor het leerrendement van de groepen en individuele leerlingen. De inspectie vult het toezichtplan aan met de prestatieafspraken die aan de orde komen tijdens dat voortgangsgesprek.

Naleving

Tijdens het eerdere kwaliteitsonderzoek is een tekortkoming geconstateerd in de naleving van bepaalde standaard door de inspectie gecontroleerde wettelijke voorschriften. De inspectie concludeert dat aan de volgende afspraak die daarover is gemaakt nog niet is voldaan:

- Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 12).

Met het bevoegd gezag is afgesproken dat een nieuw en vastgesteld schoolplan uiterlijk 1 juni 2011 naar de inspectie wordt gestuurd.